

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့

ကလေးသူငယ်ဥပဒေ

(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၉/၉၃)

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၅၅ ခုနှစ်၊ ပထမဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်

(၁၉၉၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်)

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ဤဥပဒေကို ကလေးသူငယ် ဥပဒေဟုခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေတွင် ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -
 - (က) ကလေးသူငယ် ဆိုသည်မှာ အသက် ၁၆ နှစ် မပြည့်သေးသောသူကို ဆိုသည်။
 - (ခ) လူငယ် ဆိုသည်မှာ အသက် ၁၆ နှစ် ပြည့်ပြီး အသက် ၁၈ နှစ် မပြည့်သေးသောသူကိုဆိုသည်။
 - (ဂ) ကော်မတီ ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီကို ဆိုသည်။
 - (ဃ) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်ဆိုသည်မှာ ပုဒ်မ ၃၂ တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ကလေးသူငယ်ကိုဆိုသည်။

- (င) ကလေးသူငယ်မှုခင်းဆိုသည်မှာ တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်အရ ကလေးသူငယ်အား ကလေးသူငယ်တရားရုံးသို့ တရားစွဲဆိုတင်ပို့သော ပြစ်မှုကိုဆိုသည်။
- (စ) ကလေးသူငယ်တရားရုံးဆိုသည်မှာ ကလေးသူငယ်မှုခင်းများကို စစ်ဆေးစီရင်ရန် စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာအပ်နှင်းခြင်းခံရသော တရားသူကြီးရုံးထိုင်သည့် တရားရုံးကို ဆိုသည်။
- (ဆ) အုပ်ထိန်းသူ ဆိုသည်မှာ ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ လူမှုဝတ္တရားအရဖြစ်စေ ကလေးသူငယ် အား အုပ်ထိန်းသူကို ဆိုသည်။
- (ဇ) စောင့်ရှောက်သူ ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ကလေးသူငယ် အား ဤဥပဒေနှင့်အညီ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားရန် တာဝန်ယူသူကိုဆိုသည်။
- (ဈ) သင်တန်းကျောင်း ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ပို့အပ်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ကလေးသူငယ် သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သော ကလေးသူငယ်အား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားရန် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက တည်ထောင်ထားသော သင်တန်းကျောင်းကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက သင်တန်းကျောင်းအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားသော ဂေဟာလည်း ပါဝင်သည်။
- (ည) ဂေဟာ ဆိုသည်မှာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သော ကလေးသူငယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းက တည်ထောင်သော ဥပစာ၊ ကျောင်း၊ ရိပ်သာ သို့မဟုတ် ဌာနကိုဆိုသည်။
- (ဋ) ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း ဆိုသည်မှာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲခံရသော ကလေးသူငယ်ကို အမှုစုံစမ်း စစ်ဆေးဆဲကာလအတွင်း ယာယီထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားရန် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက တည်ထောင်ထားသော ယာယီ စောင့်ရှောက်ရေးစခန်းကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက

ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားသော ဂေဟာလည်း ပါ ဝင်သည်။

- (၄) ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူ ဆိုသည်မှာ ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူအဖြစ် ဤဥပဒေအရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသူကို ဆိုသည်။
- (၅) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာ ချထားရေး ဝန်ကြီးဌာနကိုဆိုသည်။
- (၆) ဝန်ကြီးဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးကိုဆိုသည်။
- (၇) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဆိုသည်မှာ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကို ဆိုသည်။
- (၈) လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေပါ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ၏ လုပ်ငန်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီး ဌာနမှ အရာရှိ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၆၀ အရ တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသူကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)

ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂကွန်ဗင်းရှင်းပါ ကလေးသူငယ် ၏ အခွင့်အရေးများကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်များသည် ယင်းတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ဥပဒေနှင့်အညီ အပြည့်အဝ ခံစားနိုင်ရေးအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်၊

- (ဃ) နိုင်ငံတော်၏ ဓနအင်အားပေါ်မူတည်၍ ကလေးသူငယ်များအတွက် အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊
- (င) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်များကို နိုင်ငံတော်၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းက ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်နိုင်ရန်၊
- (စ) ကလေးသူငယ်မှုခင်းကို သီးခြားစစ်ဆေးစီရင်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်သော ကလေးသူငယ်၏ အကျင့်စာရိတ္တ ပြုပြင်ရေးကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရန်။

အခန်း (၃)

ကော်မတီများဖွဲ့စည်းခြင်း

၄။ အစိုးရအဖွဲ့သည် -

- (က) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထိရောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီကို အောက်ပါ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည် -
 - (၁) လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချ ဥက္ကဋ္ဌ
ထားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး
 - (၂) သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များ
အစည်းများမှ အကြီးအကဲများ
 - (၃) ကလေးသူငယ်များ၏ အကျိုး အဖွဲ့ဝင်များ
စီးပွားအတွက် ဆောင်ရွက်လျက်
ရှိသည့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့
အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ

(၄) ကလေးသူငယ်များ အရေးကို အဖွဲ့ဝင်များ
စိတ်ပါဝင်စားသည့် စေတနာ့
ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ်များ

(၅) ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သူ အတွင်းရေးမှူး

(ခ) ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရာတွင် လိုအပ်ပါက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး တို့ကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

(ဂ) ကော်မတီ၏ သက်တမ်းကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

အခန်း (၄)

ကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၅။ ကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) ကလေးသူငယ်၏ အခွင့်အရေးများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊

(ခ) ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုသက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများက ထိရောက်အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် လိုအပ်သော လမ်းညွှန်မှုများ ချမှတ်ပေးခြင်း၊

(ဂ) ကလေးသူငယ်နှင့် ပတ်သက်သည့် အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်း ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို လိုအပ်သလို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းပေးခြင်း၊ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို အခါအားလျော်စွာ စိစစ်သုံးသပ်ခြင်း၊

(ဃ) ကလေးသူငယ်အကျိုးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ရယူခြင်း။

- (င) ပြည်တွင်းပြည်ပ စေတနာရှင်များထံမှ လှူဒါန်းငွေများ၊ ပစ္စည်းများ လက်ခံရယူရေးနှင့် ယင်းလှူဒါန်းငွေများ၊ ပစ္စည်းများကို ကလေးသူငယ်များ အကျိုးစီးပွားအတွက် ထိရောက်စွာ အသုံးပြုစေရေးတို့အတွက် လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်း၊
- (စ) ကလေးသူငယ် မှုခင်းများ မဖြစ်ပွားစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဆ) လိုအပ်သော အစီရင်ခံစာများ၊ စာရင်းဇယားများကို သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ တောင်းခံရယူစုစည်းခြင်း၊
- (ဇ) ကော်မတီ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို အခါအားလျော်စွာ အစိုးရအဖွဲ့သို့ အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း၊
- (ဈ) အစိုးရအဖွဲ့က ပေးအပ်သည့် ကလေးသူငယ်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

၆။ ကော်မတီသည် -

- (က) ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ ခရိုင် သို့မဟုတ် မြို့နယ် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကော်မတီများကို လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ် ပေးနိုင်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဖွဲ့စည်းသော ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကော်မတီများ ၏ လုပ်ငန်းများကို လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်း၊ ကူညီပံ့ပိုးခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၇။ ကော်မတီ၏ -

- (က) ရုံးလုပ်ငန်းများကို လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ခ) ကုန်ကျစရိတ်များကို လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ ရန်ပုံငွေမှ ကျခံသုံးစွဲရမည်။

အခန်း (၅)

ကလေးသူငယ်၏ အခွင့်အရေးများ

- ၈။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် အသက်ရှင်သန်ရန်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု ရရှိရန်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်ဆက်ဆံခွင့်ရရှိရန် အခွင့်အရေးများရှိကြောင်း နိုင်ငံတော်က အသိအမှတ်ပြုသည်။
- ၉။ (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် အသက်ရှင်သန်ရန် မွေးရာပါ အခွင့်အရေးရှိသည်။
(ခ) မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူတို့သည် ကလေးမွေးဖွားခြင်းကို ဥပဒေနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် ရမည်။
- ၁၀။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် နိုင်ငံသား ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးကို တည်ဆဲဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ရရှိစေရမည်။
- ၁၁။ (က) ကလေးသူငယ်များအား ကျွေးမွေးထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး၊ ကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ရှိစေရန် ပြုစုပျိုးထောင်ရေးတို့သည် မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူတို့၏ မူလတာဝန်ဖြစ်စေရမည်။
(ခ) ကလေးသူငယ်သည် ကျွေးမွေးထောက်ပံ့ရန် ပျက်ကွက်သော သို့မဟုတ် ငြင်းပယ် သော မိဘထံမှ ဥပဒေနှင့်အညီ လစဉ်ထောက်ပံ့ကြေးရထိုက်ခွင့် ရှိစေရမည်။
- ၁၂။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် -
(က) မိဘနှစ်ပါး သို့မဟုတ် တစ်ပါးပါး အသက်ရှင်လျက်ရှိပါက ယင်းတို့နှင့်အတူ နေထိုင်ကြီးပြင်းရန် အခွင့်အရေးရှိစေရမည်။
(ခ) ယင်း၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ဥပဒေအရ ခွဲခွာနေထိုင်ရန် လိုအပ်သည့်အခါမှ တစ်ပါးမိဘများနှင့် အတင်းအဓမ္မခွဲခွာမှုကို မခံထိုက်စေရ။
(ဂ) ယင်း၏အကျိုးစီးပွားကို မထိခိုက်လျှင် ဥပဒေအရ ခွဲခွာနေထိုင်ရသော မိဘတို့နှင့် ပုံမှန်တွေ့ဆုံနိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

- (ဃ) မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေနှင့်အညီ အုပ်ထိန်းမှု ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။
- ၁၃။ (က) မိမိ၏ ထင်မြင်ယူဆချက်ကို ပြောဆိုနိုင်သည့် အသက်အရွယ်နှင့် ရင့်ကျက်မှုရှိပြီး ဖြစ်သည့် ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် မိမိတို့ ကလေးသူငယ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အရေးကိစ္စများတွင် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်ထင်မြင်ယူဆချက်ကို ပြောဆိုတင်ပြခွင့် ရှိသည်။
- (ခ) ကလေးသူငယ်၏တင်ပြချက်ကို ယင်း၏အသက်အရွယ်နှင့် ရင့်ကျက်မှုအလိုက် သက်ဆိုင်ရာတို့က ထိုက်သင့်သောအလေးဂရုပြုရမည်။
- (ဂ) ကလေးသူငယ်သည် မိမိ၏အခွင့်အရေးများနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် တရားရုံးတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်စားလှယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ တိုင်တန်းတင်ပြခွင့်၊ ပြောရေးဆိုခွင့်၊ ခုခံချေပခွင့်ရှိစေ ရမည်။
- ၁၄။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည်လူမျိုး၊ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ အဆင့်အတန်း၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဇာတိ၊ လိင်မခွဲခြားဘဲ -
 - (က) ဥပဒေအရာတွင် အညီအမျှဖြစ်စေရမည်။
 - (ခ) ညီမျှသော အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရမည်။
- ၁၅။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် -
 - (က) ဥပဒေနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာရေးသားခွင့် ရှိသည်။
 - (ခ) လွတ်လပ်စွာတွေးတောကြံဆခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ခွင့်၊ မည်သည့်ဘာသာကို မဆို လွတ်လပ်စွာကိုးကွယ်ခွင့်ရှိသည်။
 - (ဂ) ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုထားသော ကလေးသူငယ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုရေး သို့မဟုတ် ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၆။ (က) ကလေးသူငယ်တိုင်း၏ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာလွတ်လပ်မှုနှင့် လုံခြုံမှုကို အကြောင်းမဲ့ထိပါးခြင်းမခံရစေရန် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများက ဥပဒေနှင့်အညီ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည်။

(ခ) ကလေးသူငယ်တိုင်း၏ ပစ္စည်းလုံခြုံမှုအတွက် ဥပဒေအရ အကာအကွယ်ပေးရမည်။

၁၇။ (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် ဥပဒေနှင့်အညီ မွေးစားခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) မွေးစားခြင်းသည် ကလေးသူငယ်၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်ဖြစ်စေရမည်။

(ဂ) မွေးစားသူသည် မွေးစားခံရသည့် ကလေးသူငယ်အား ပြည်ပသို့ ခိုးထုတ်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ မတရားခြယ်လှယ်ခြင်း၊ မတရားအလုပ်ခိုင်းစေခြင်း၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း၊ မသမာမှုနှင့် တရားမဲ့ပြုကျင့်ခြင်းများ မပေါ်ပေါက်စေရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့် တာဝန်ရှိသည်။

၁၈။ (က) စိတ် သို့မဟုတ် ကိုယ်အင်္ဂါချွတ်ယွင်းသော ကလေးသူငယ်သည် -

(၁) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက ဖြစ်စေ၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းက ဖြစ်စေ တည်ထောင်ထားသော သီးသန့်ကျောင်းများတွင် အခြေခံပညာ (မူလတန်းအဆင့်) သို့မဟုတ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပညာရပ်များကို သင်ယူခွင့်ရှိသည်။

(၂) နိုင်ငံတော်၏ အထူးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကူညီပံ့ပိုးမှုများကို ရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနသည် စိတ် သို့မဟုတ် ကိုယ်အင်္ဂါ ချွတ်ယွင်းသော ကလေးသူငယ်များ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ဂုဏ်သိက္ခာရှိစွာဖြင့် ပါဝင်ဆက်ဆံနိုင်ရေး၊ မိမိဘဝ မိမိရပ်တည်နိုင်ရေး၊ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစိတ် မွေးမြူနိုင်ရေးတို့အတွက် လိုအပ်သော အစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၉။ (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် နိုင်ငံတော်က ဆောင်ရွက်ပေးသည့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် -

- (၁) ကလေးသူငယ်အသက်ရှင်သန်ရေး၊ ကလေးသူငယ်အားကာကွယ်ဆေးထိုးရေး၊ ကလေးသူငယ်အား မိခင်နို့ရည်တိုက်ကျွေးရေး၊ မိခင်များ သားဆက်ခြားရေး၊ ကလေးသူငယ် အာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝရေး၊ အိုင်အိုဒင်း ချို့တဲ့မှုရောဂါကင်းရှင်းရေး၊ ကျောင်းကျန်းမာရေး၊ မိသားစုကျန်းမာရေး တို့ကို စီမံချက် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၂) ကလေးသူငယ်၏ ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော ရိုးရာ အလေ့အထများ တစ်စတစ်စ ပပျောက်သွားရေးအတွက် သင့်လျော်သော အစီအမံများချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၃) ကလေးသူငယ် သေနန်း အနည်းဆုံးနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ပြည့်စုံသော ကလေးသူငယ်ဦးရေ အများဆုံးဖြစ်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၀။ (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် -

- (၁) ပညာသင်ကြားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရမည်။
- (၂) နိုင်ငံတော်က ဖွင့်လှစ်ထားသော ကျောင်းများတွင် အခြေခံပညာ (မူလတန်းအဆင့်) ကို အခမဲ့သင်ယူနိုင်ခွင့်ရရှိစေရမည်။

(ခ) ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် -

- (၁) မသင်မနေရ အခမဲ့ မူလတန်းပညာရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရည်မှန်းချက် ထားရှိရမည်။
- (၂) ကလေးသူငယ်များ ကျောင်းမှန်မှန်တက်ရေးနှင့် အချိန်မတိုင်မီ ကျောင်းထွက်နှုန်းကျဆင်းရေးတို့အတွက် လိုအပ်သော အစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (၃) နိုင်ငံတော်က ဖွင့်လှစ်ထားသော ကျောင်းများတွင် အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် တက်ရောက်ပညာသင်ကြားနိုင်ခြင်းမရှိသော ကလေးသူငယ်များ စာပေတတ်ကျွမ်းမှုရှိစေရန် အစီအစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၁။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် မိမိတို့ချစ်မြတ်နိုးသည့် စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို စောင့်ထိန်းပိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

၂၂။ (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် မိမိတို့၏ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အကူပြု စေမည့်စာပေများ ဖတ်ရှုနိုင်ခွင့်၊ ဗဟုသုတများ လေ့လာဆည်းပူးနိုင်ခွင့်ရှိစေရမည်။

(ခ) ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနသည် -

(၁) ကလေးသူငယ်များ လိမ္မာယဉ်ကျေးမှုရှိရေး၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှင်သန် ထက်မြက်ရေးနှင့် အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်ရေးတို့အတွက် ကလေးစာပေ များ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခြင်း၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပုဂ္ဂလိက ထုတ်ဝေသူတို့၏ ကလေးစာပေ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိခြင်း၊ လုပ်ငန်းကို အားပေးခြင်း၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဦးစီးဌာနက တည်ထောင်ထားသော စာကြည့်တိုက်များတွင် ကလေးစာပေများကို အထူးအစီအစဉ်ဖြင့် စုဆောင်းထားရှိပေးခြင်း ပြုရမည်။

(၂) ကလေးသူငယ်၏ အခွင့်အရေးများနှင့် ကျင့်ဝတ် စည်းကမ်းများကို ကလေးသူငယ်နှင့် ယင်းတို့၏ မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူများ သိရှိနားလည် သဘောပေါက်စေရန် လည်းကောင်း၊ ကလေးသူငယ်များနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဗဟုသုတဖြစ်ဖွယ်ရာ ပြည်တွင်းပြည်ပ သတင်းများကို ကလေးသူငယ်များ သိရှိနိုင်စေရန်လည်းကောင်း၊ လူထုဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းများဖြင့် ပညာပေးခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း ပြုရမည်။

၂၃။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် -

- (က) အားလပ်ချိန်နှင့် ကစားချိန်များ ရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။
- (ခ) အသက်အရွယ်အလိုက် အားကစားလှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲခွင့်ရှိသည်။
- (ဂ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

၂၄။ (က) ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် -

(၁) ဥပဒေနှင့်အညီ မိမိဆန္ဒအလျောက် အလုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(၂) ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် အလုပ်လုပ်ချိန်၊ အားလပ်ခွင့်နှင့် အခြားသက်သာခွင့်များကို ရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ခ) အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနသည် အလုပ်လုပ်သောကလေးသူငယ်များ လုပ်ငန်းခွင် ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် ရပိုင်ခွင့်များ ထိခိုက်နစ်နာဆုံးရှုံးမှု မရှိရေးအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရမည်။

၂၅။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် ဥပဒေနှင့်အညီ -

(က) အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသည်။

(ခ) ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(ဂ) တရားစွဲဆိုနိုင်ခွင့်နှင့် တရားစွဲဆိုခံနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၆။ ဤဥပဒေပါ အခွင့်အရေးများကို ကလေးသူငယ်တိုင်း အပြည့်အဝရရှိ ခံစားနိုင်စေရန် -

(က) အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအလိုက် တတ်နိုင်သမျှ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း ဥပဒေနှင့်အညီ မိမိတို့ တတ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၂၇။ ကလေးသူငယ်များ၏ အရေးကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာဝန်ရှိသူများသည် ကလေးသူငယ် တိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို ဦးဦးဖျားဖျား ရယူပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဆိုသော ဆောင်ပုဒ်အရ ကလေးသူငယ်များ၏ အကောင်းဆုံး အကျိုးစီးပွားအတွက် ရှေးရှုဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၆)

ပြစ်မှုကြောင်းအရ အရေးယူခြင်းမှကင်းလွတ်ခွင့်

- ၂၈။ (က) အသက် ၇ နှစ် မပြည့်သေးသော ကလေးသူငယ်တစ်ဦး၏ ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှု မမြောက်စေရ၊
 - (ခ) ပြုလုပ်စဉ်အခါက ပြုလုပ်မှု၏ သဘောသဘာဝနှင့်အကျိုးအပြစ်ကို သိနားလည် လောက်အောင် အမြော်အမြင် အဆင်အခြင်နှင့် မပြည့်စုံသေးသော အသက် ၇နှစ် အထက် ၁၂ နှစ်အောက် အရွယ်ရှိ ကလေးသူငယ်၏ ပြုလုပ်မှုသည် ပြစ်မှုမမြောက်စေရ။
- ၂၉။ သင်တန်းကျောင်း၊ ယာယီ စောင့်ရှောက်ရေးစခန်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံမှ ထွက်ပြေးသည့်ကလေးသူငယ်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ အရေးယူခြင်းမပြုရ။

အခန်း (၇)

ကလေးသူငယ်၏ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများ

- ၃၀။ ကလေးသူငယ်တိုင်းသည် အသက်အရွယ်အလိုက် အောက်ပါကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများကို လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမည် -
- (က) တရားဥပဒေကို စောင့်ထိန်းလိုက်နာခြင်း၊
 - (ခ) မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ၏ ဆုံးမသွန်သင်မှုကို နာခံခြင်း၊
 - (ဂ) ဆရာ၊ ဆရာမများ၏ သွန်သင်မှုကို ခံယူပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာ ပညာသင်ကြားခြင်း၊
 - (ဃ) ကျောင်းစည်းကမ်း၊ အလုပ်ခွင်စည်းကမ်း၊ ရပ်ရွာစည်းကမ်းတို့ကို လိုက်နာခြင်း၊
 - (င) မိမိနှင့် သက်ဆိုင်သောအမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်း များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊

- (စ) အရက်သောက်ခြင်း၊ ဆေးလိပ်သောက်ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါး သို့မဟုတ် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်း၊ လောင်းကစားခြင်းနှင့် အခြားအကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားဖွယ်ရာ အမူအကျင့်များမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

၃၁။ ပုဒ်မ ၃၀ ပါ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများကို ကလေးသူငယ်များလိုက်နာစောင့်ထိန်းသည့် အလေ့အထ ရရှိစေရန် မိဘ၊ ဆရာ၊ အုပ်ထိန်းသူတို့က နည်းပေးလမ်းညွှန်ပြုရမည်။

အခန်း (၈)

ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သောကလေးသူငယ်

၃၂။ အောက်ပါကလေးသူငယ်သည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုလိုအပ်သော ကလေးသူငယ်ဖြစ်သည် -

- (က) မိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူမရှိသောသူ၊
- (ခ) တောင်းရမ်းစားသောက်သူ၊
- (ဂ) မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူတို့က ထိန်းသိမ်း၍မရနိုင်လောက်အောင် ဆိုးသွမ်းသူ၊
- (ဃ) ရက်စက်သော သို့မဟုတ် ယုတ်မာသော မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ၏ ထိန်းသိမ်းမှု အောက်တွင်ရှိသူ၊
- (င) စိတ်ပေါ့သွပ်သူ၊
- (စ) ကူးစက်တတ်သော ရောဂါစွဲကပ်နေသူ၊
- (ဆ) မူးယစ်ဆေးဝါး သို့မဟုတ် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးသုံးစွဲသူ၊
- (ဇ) လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနက အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သူ။

၃၃။ (က) မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၃၂ ပါ ကလေးသူငယ်တစ်ဦးဦးကို နိုင်ငံတော်က ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပြုသင့်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျှင် သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်း အရာရှိထံ အကျိုးအကြောင်းဖော်ပြ၍ အကြောင်းကြားနိုင်သည်။

- (ခ) လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ (က)အရ အကြောင်းကြားချက်ကို လက်ခံ ရရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင် တစ်နည်းနည်းဖြင့် သတင်းရရှိလျှင်ဖြစ်စေ ကလေးသူငယ်အား နိုင်ငံတော်က ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပြုရန် လိုအပ်ခြင်း ရှိမရှိ သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး တွေ့ရှိချက်များကို မိမိ၏သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြအစီရင်ခံ ရမည်။
- (ဂ) လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ(ခ)အရ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိသည် -
 - (၁) မိဘ၊အုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် ရဲအရာရှိထံသို့ အကြောင်းကြား၍ ကလေးသူငယ်အား မိမိရှေ့သို့ တင်ပို့စေခြင်း၊
 - (၂) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မရရှိမီ ကလေးသူငယ်ကို မိဘအုပ်ထိန်းသူထံ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ပြန်လည်အပ်နှံထားခြင်း သို့မဟုတ် ယာယီ စောင့်ရှောက်ရေးစခန်းသို့ ပို့အပ်ထားခြင်း၊
 - (၃) လိုအပ်သော သက်သေများကို ခေါ်ယူစစ်မေးခြင်း၊
 - (၄) လိုအပ်ပါက မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် ကလေးသူငယ်၏ ရှင်းလင်းချက် ကို ကြားနာခြင်း။

၃၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိက တင်ပြသော အစီရင်ခံစာအရ ကလေးသူငယ်အား နိုင်ငံတော်က ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပြုရန် လိုအပ်နေကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိရလျှင် အောက်ပါအစီအစဉ်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည် -

- (က) အကျင့်စာရိတ္တ ပြုပြင်ပေးရန် လိုအပ်နေသော ကလေးသူငယ်ဖြစ်လျှင် အများဆုံးအသက် ၁၈နှစ်ပြည့်သည့်ကာလအထိ သင်တန်းကျောင်း တစ်ခုခုသို့ ပို့အပ်ခြင်း၊

- (ခ) ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးရန် လိုအပ်နေသောကလေးသူငယ်ဖြစ်လျှင် အများဆုံး အသက် ၁၈ နှစ် ပြည့်သည့်ကာလအထိ ဂေဟာ သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံ အပ်နှံခြင်း၊
- (ဂ) ကြီးကြပ်မှုပြုရန် လိုအပ်နေသော ကလေးသူငယ်ဖြစ်လျှင် ၃ နှစ်ထက်မပိုသော ကာလအထိ သက်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူ၏ ကြီးကြပ်စီမံခြင်းကို ခံယူစေခြင်း၊
- (ဃ) စိတ်ပေါ့သွပ်နေသော ကလေးသူငယ်ဖြစ်လျှင် စိတ်ရောဂါကုဆေးရုံသို့ ပို့အပ်၍ ဆေးဝါးကုသရန် စီစဉ်ပေးခြင်း။

၃၅။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် -

- (က) ပုဒ်မ ၃၄ အရ ချမှတ်ပေးသော အစီအစဉ်ကို သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိအား ညွှန်ကြားနိုင်သည်။
- (ခ) ကလေးသူငယ်တွင် မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူရှိပြီး ယင်းတို့၏ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှု ကိုသာ ခံယူရန် လိုအပ်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိလျှင် ကလေးသူငယ်အား ကောင်းမွန်စွာ စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းပြုပါမည်ဟူသော ခံဝန်ချုပ်ကို မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူအား ချုပ်ဆိုစေပြီး ကလေးသူငယ်ကို ပြန်လည်အပ်နှံရန် သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိအား ညွှန်ကြားနိုင်သည်။
- (ဂ) ပုဒ်မ ၃၄ ပုဒ်မခွဲ (က)သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ ချမှတ်သော အစီအစဉ်ကို အနည်းဆုံး တစ်နှစ်ပြည့်သည်အထိ လိုက်နာပြီးဖြစ်သည့်အပြင် အကျင့်စာရိတ္တ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာကြောင်းစိစစ်တွေ့ရှိရလျှင် မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူရှိသော ကလေးသူငယ်အား သက်ဆိုင်ရာ မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူထံ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခံဝန်ချုပ်မပါဘဲ ဖြစ်စေ ပြန်လည်အပ်နှံရန် သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိအား ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

၃၆။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် -

- (က) ပုဒ်မ ၃၅ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို မိမိသဘောအလျောက်ဖြစ်စေ၊ သက်ဆိုင်ရာ သင်တန်းကျောင်းအုပ်၊ ကလေးသူငယ် ကြီးကြပ်သူ သို့မဟုတ် မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ၏ တင်ပြချက်အရဖြစ်စေ ကျင့်သုံးနိုင်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မ ၃၄ ပုဒ်မခွဲ (ခ)၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (င)အရ ချမှတ်ထားသော အစီအစဉ် တစ်ရပ်ရပ်ကို လုံလောက်သောအကြောင်းရှိပါက လိုအပ်သလိုပြင်ဆင် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။
- (ဂ) လုံလောက်သော အကြောင်းရှိလျှင် သင်တန်းကျောင်းတစ်ခုသို့ ပို့အပ်ထားသော ကလေးသူငယ်ကို အခြားသင်တန်းကျောင်းတစ်ခုသို့ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည်။
- (ဃ) သင်တန်းကျောင်းသို့ ပို့အပ်ထားသော ကလေးသူငယ်အား သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ အောက်ပါအခွင့်အရေးများကို ပေးအပ်နိုင်သည်။ -
 - (၁) ဂေဟာ သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူ၏ ကြီးကြပ်စီမံခြင်းကို ခံယူနေထိုင်ရန် အတွက် သင်တန်းကျောင်းမှ ယာယီအစီအစဉ်အနေဖြင့် ထွက်ခွာခွင့်၊
 - (၂) အသည်းအသန် မကျန်းမမာဖြစ်နေသော မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် ဆွေမျိုးအရင်းအချာထံ သွားရောက်တွေ့ဆုံနိုင်ရန် လိုအပ်သည့်ကာလ အတွက် အရေးပေါ်ခွင့်ပြုလက်မှတ်ဖြင့် ခရီးသွားလာခွင့်၊
 - (၃) ခွင့်ပြုလက်မှတ်ဖြင့် သင်တန်းကျောင်းမှ ထွက်ခွာနေထိုင်ခွင့်၊
 - (၄) သင်တန်းကျောင်း၏ ကြီးကြပ်စီမံခြင်းကို ခံယူ၍ သင်တန်းကျောင်းပြင်ပရှိ သင့်လျော်သူတစ်ဦးနှင့်အတူ နေထိုင်နိုင်ခွင့်၊
- (င) ဤပုဒ်မအရ မိမိအားအပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ သို့မဟုတ် သင်တန်းကျောင်းအုပ်အား လွှဲအပ်၍ ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။

အခန်း (၉)

ကလေးသူငယ်အား ပြစ်မှုဖြင့် အရေးယူခြင်း

၃၇။ ရဲအရာရှိ သို့မဟုတ် အရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသူသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်းစွပ်စွဲခံရသော ကလေးသူငယ်ကို ဖမ်းဆီးလျှင် အောက်ပါတို့ကို လိုက်နာရမည် -

- (က) လက်ထိပ်ခတ်ခြင်း၊ ကြိုးဖြင့်ချည်နှောင်ခြင်းမပြုရ။
- (ခ) လူကြီးတရားခံများနှင့်အတူ ရောနှော၍ထားရှိခြင်းမပြုရ။ မိန်းကလေးဖြစ်လျှင် မိန်းမတစ်ဦး၏ အစောင့်အရှောက်ဖြင့် ထားရှိရမည်။
- (ဂ) နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းမပြုရ။
- (ဃ) တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့ လူကြီးတရားခံများနှင့်အတူ ရောနှော၍ မပို့ဆောင်ရ။ မိန်းကလေးဖြစ်လျှင် မိန်းမတစ်ဦး၏ အစောင့်အရှောက်ဖြင့် ပို့ဆောင်ရမည်။
- (င) သက်ဆိုင်ရာမိဘ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူထံ အမြန်ဆုံး အသိပေး အကြောင်းကြား ရမည်။
- (စ) ဖမ်းဆီးခံရသော ကလေးသူငယ်ကို သက်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ် တရားရုံးသို့ အမြန်ဆုံးတင်ပို့ရမည်။
- (ဆ) ပုဒ်မခွဲ (စ)အရ ကလေးသူငယ် တရားရုံးသို့ အမြန်ဆုံးတင်ပို့နိုင်ခြင်းမရှိပါက ကလေးသူငယ်အား ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် လွတ်ထားရမည်။
- (ဇ) ပုဒ်မခွဲ (ဆ)အရ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် မလွတ်လျှင် ထိုကလေးသူငယ်ကို ယာယီ စောင့်ရှောက်ရေး စခန်း သို့မဟုတ် အခြားသင့်လျော်သည့်နေရာသို့ ပို့ထားရမည်။

၃၈။ ရဲအရာရှိ သို့မဟုတ် အရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသူသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်မှုခင်းကို သက်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသို့ တရားစွဲဆို တင်ပို့ရမည်။

- (ခ) ကလေးသူငယ်နှင့် လူကြီး ပူးတွဲ၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်လျှင် ကလေးသူငယ်ကို သက်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသို့လည်းကောင်း၊ လူကြီးကို သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသို့လည်းကောင်း ခွဲ၍ တရားစွဲဆို တင်ပို့ရမည်။
- (ဂ) ကလေးသူငယ်ကို တရားစွဲဆိုတင်ပို့ရာတွင် အသက်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အထောက်အထားပူးတွဲပါရှိစေရမည်။

၃၉။ ရဲအရာရှိ သို့မဟုတ် အရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသူသည် သင်တန်းကျောင်း၊ ဂေဟာ၊ ယာယီ စောင့်ရှောက်ရေးစခန်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံမှ ထွက်ပြေးသည့် ကလေးငယ်ကို -

- (က) ဝရမ်းမပါဘဲ ဖမ်းဆီးနိုင်သည်။
- (ခ) ဖမ်းဆီးရမိလျှင် သက်ဆိုင်ရာသင်တန်းကျောင်း၊ ဂေဟာ၊ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေး စခန်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံ ပြန်ပို့ရမည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ သင်တန်းကျောင်း၊ ဂေဟာ၊ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံ ပြန်မပို့နိုင်မီ ကာလအတွင်း အခြားသင့်လျော်သည့် နေရာ၌ ထိန်းသိမ်းထားရှိနိုင်သည်။

အခန်း (၁၀)

ကလေးသူငယ်မှုခင်းများ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း

၄၀။ တရားရုံးချုပ်သည် -

- (က) သင့်လျော်သောနယ်မြေဒေသတွင် ကလေးသူငယ်တရားရုံးများတည်ထောင်၍ ကလေးသူငယ်တရားသူကြီးများကို ခန့်ထားနိုင်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ကလေးသူငယ်တရားရုံးတည်ထောင်ထားရှိခြင်းမရှိသော နယ်မြေ ဒေသတွင် မြို့နယ်တရားသူကြီးအား ကလေးသူငယ်တရားသူကြီး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာ အပ်နှင်းနိုင်သည်။

၄၁။ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသည် -

- (က) ကလေးသူငယ်မှုခင်းကို လက်ခံရရှိလျှင် အမှုတွဲတွင် ပါရှိသော ကလေးသူငယ်၏ အသက်နှင့် ပတ်သက်သည့် အထောက်အထားကို ဦးစွာ စိစစ်ကြည့်ရမည်။ အမှုတွဲပါ မွေးစာရင်း၊ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြား၊ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင် လက်မှတ်၊ ကျောင်းဝင်မှတ်ပုံတင်စာရင်းကောက်နုတ်ချက်မိတ္တူမှန်၊ ဆရာဝန်၏ ဆေးစာ သို့မဟုတ် အခြားခိုင်လုံသော အထောက်အထားများအရ ကလေး သူငယ်ဖြစ် မဖြစ် ဆုံးဖြတ်ရမည်။
- (ခ) ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်အချိန်၌ အသက် ၁၆ နှစ် မပြည့်သေးသော ကလေးသူငယ် ကိုသာ စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ကလေးသူငယ်မှုခင်းကို လက်ခံစစ်ဆေးခြင်း မပြုမီ ကလေးလူငယ်ဖြစ်ကြောင်း သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရေးသားမှတ်တမ်း တင်ထားရမည်။
- (ဂ) တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခြင်းခံရသော ကလေးသူငယ်အား အမှုစစ်ဆေးဆဲကာလ အတွင်း ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် လွှတ်ထားခြင်း၊ မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူထံ စည်းကမ်းချက်ဖြင့် အပ်နှင်းခြင်း၊ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း သို့မဟုတ် အခြားသင့်လျော်သည့် နေရာသို့ စည်းကမ်းချက်ဖြင့် အပ်နှံခြင်း ပြုရမည်။ မည်သည့်အကြောင်းနှင့်မျှ ချုပ်မိန့်မပေးရ။
- (ဃ) အမှုစစ်ဆေးဆဲကာလအတွင်း ကလေးသူငယ်၏ အသက် ၁၆ နှစ်ပြည့်သွားစေကာမူ ယင်းအမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင်ပြီး ကလေးသူငယ်ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ မှတ်ယူကာ ဤဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းပြုရမည်။
- (င) သေဒဏ်၊ တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ် သို့မဟုတ် ထောင်ဒဏ် ၃နှစ်အထက် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်သော ကလေးသူငယ်မှုခင်းများကို ဝရမ်းမှုစစ်ဆေးသည့် နည်းလမ်း အတိုင်း စစ်ဆေးစီရင်ရမည်။

(စ) ပုဒ်မခွဲ (င) ပါ မှုခင်းမျိုးမှ တစ်ပါး အခြားကလေးသူငယ်မှုခင်းများကို သမ္မန်မှု စစ်ဆေးသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း စစ်ဆေးစီရင်ရမည်။

၄၂။ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသည် ကလေးသူငယ်မှုခင်းကို စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် အောက်ပါတို့ကို လိုက်နာရမည် -

(က) သီးခြားရုံး၊ အဆောက်အအုံ၌ဖြစ်စေ၊ သီးခြားရုံး၊ အဆောက်အအုံမရှိလျှင် အမှုစစ်ဆေးနေကျမဟုတ်သော အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် အခန်း၌ ဖြစ်စေ စစ်ဆေးရမည်။

(ခ) အမှုစစ်ဆေးသည့်နေရာ၌ မိဘအုပ်ထိန်းသူများ၊ တရားရုံးဝန်ထမ်းများ၊ ဥပဒေအရာရှိများ၊ ဝတ်စုံဆင်မြန်းထားခြင်းမရှိသည့် တာဝန်ကျ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ အမှုနှင့် တိုက်ရိုက်သက်ဆိုင်သူများ၊ ကလေးသူငယ် တရားရုံး၏ ခွင့်ပြုချက် ရရှိသူမှတစ်ပါး အခြားမည်သူမျှ မရှိစေရ။

(ဂ) ကလေးသူငယ် (သို့မဟုတ်) ယင်း၏မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူတို့က ရှေ့နေငှားရမ်းခြင်း မပြုနိုင်၍ သို့မဟုတ် ငှားရမ်းခြင်းမပြုလို၍ သင့်လျော်သူတစ်ဦးဦး၏ အကူအညီ ဖြင့် အမှုကို ခုခံချေပလိုကြောင်း လျှောက်ထားလာပါက ခွင့်ပြုရမည်။

(ဃ) လိုအပ်ပါက စကားပြန်ရရှိစေရန်စီစဉ်ပေးရမည်။

(င) နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာခြင်းမရှိစေဘဲ အမြန်ပြီးပြတ်အောင် စစ်ဆေးစီရင်ရမည်။

၄၃။ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသည် ကလေးသူငယ်မှုခင်း စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များရှိသည် -

(က) အမှုကို စစ်ဆေးနေစဉ် မည်သည့်အခါမဆို ကလေးသူငယ်အကျိုးငှာ လိုအပ်သည်ဟု ယူဆလျှင် ကလေးသူငယ်အပါ အဝင် အမှုစစ်ဆေးသည့်နေရာ၌ ရောက်ရှိနေသူ မည်သူကိုမဆို တရားရုံးပြင်ပသို့ ထွက်ခွာသွားရန် ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ လိုအပ်ပါက ယင်းသို့ထွက်ခွာသွားရန် အင်အားသုံးစေ၍ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (ခ) စစ်ဆေးဆဲအမှု မည်သည့်အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေစေကာမူ စွပ်စွဲခံရသူ ကလေးသူငယ်သည် တရားရုံးသို့ လာရောက်ရန်မလိုဟု ယူဆလျှင် ရုံးရှေ့သို့ မလာရောက်စေဘဲ ယင်း၏ မျက်ကွယ်တွင် အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးနိုင်သည်။
- (ဂ) အမှုစစ်ဆေးနေစဉ် လိုအပ်ပါက ကလေးသူငယ်အား လက်ရှိထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက် လျက်ရှိသော မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူအား ရုံးချိန်နေ့တိုင်းတွင် ရုံးရှေ့သို့ လာရောက်ရန် ညွှန်ကြားနိုင်သည်။
- (ဃ) ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲခံရသော ကလေးသူငယ် သို့မဟုတ် မှုခင်း တစ်ရပ်ရပ်တွင် သက်သေအဖြစ် ပါဝင်သော ကလေးသူငယ်သည် မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြောင်း သိသာထင်ရှားစေနိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များကို ယင်း ကလေးသူငယ်အတွက် အကျိုးရှိမည်ဟု ယုံကြည်လျှင် ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ်၊ စာစောင်တို့တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခွင့်၊ ကြေညာခွင့် ပြုနိုင်သည့် အပြင်ကလေးသူငယ်၏ ဓာတ်ပုံကိုလည်း ဖော်ပြခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့် ပြုနိုင်သည်။
- (င) ကလေးသူငယ်နှင့် ယင်း၏ မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူတို့၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်း၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ အပြုအမူ၊ အနေအထိုင်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတို့ကို စုံစမ်းလေ့လာပြီး အစီရင်ခံစာတင်ပြရန် သက်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူ အား ညွှန်ကြားနိုင်သည်။
- (စ) မိမိ သင့်လျော်သည် ထင်မြင်လျှင် ပုဒ်မခွဲ (င)အရ ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူက တင်သွင်းသော အစီရင်ခံစာ၏ လိုရင်းအချက်များကို ကလေးသူငယ် သို့မဟုတ် ယင်း၏မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူတို့အား အသိပေး အကြောင်းကြားခြင်း၊ ဆန့်ကျင်ဘက် သက်သေခံ တင်ပြခွင့်ပေးခြင်းပြုနိုင်သည်။

၄၄။ ကလေးသူငယ် တရားရုံးသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားသော ကလေးသူငယ်အပေါ် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းမပြုမီ အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ကလေးသူငယ်အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် ပြုပြင်ရေးသဘော သက်ရောက်သောအမိန့်ကို ချမှတ်ရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်၏ အသက်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ၊
- (ခ) ကလေးသူငယ် နေထိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ၊
- (ဂ) ပြစ်မှုကျူးလွန်ရသည့် အကြောင်းအရင်း၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူက တင်သွင်းသော အစီရင်ခံစာ၊
- (င) ကလေးသူငယ်အကျိုးငှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်ဟု ယူဆသော အခြားအကြောင်းရာများ။

၄၅။ တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် မည်သို့ပင်ပါရှိစေကာမူ မည်သည့်ကလေးသူငယ်ကိုမျှ သေဒဏ်၊ တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ် သို့မဟုတ် ကြိမ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမပြုရ။

၄၆။ ကလေးသူငယ်ကို သာမန်အားဖြင့် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမပြုရ။ ကလေးသူငယ်သည် တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ သေဒဏ် သို့မဟုတ် တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ် ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ အကျင့်စာရိတ္တ လွန်ကဲစွာပျက်စီးနေသော သို့မဟုတ် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ထိန်းသိမ်း၍ မရနိုင်သော ဆိုးသွမ်းနေသည့် ကလေးသူငယ်ဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ ကလေးသူငယ်တရားရုံးက ယုံကြည်မှသာ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်။ ယင်းသို့ ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ်သည် ၇နှစ်ထက်မပိုစေရ။

၄၇။ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသည် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမပြုသင့်သော ကလေးသူငယ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည် -

- (က) ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုသည် ကြီးလေးခြင်းမရှိသည့်အပြင် ကလေးသူငယ်မှာလည်း အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားခြင်းမရှိသေးလျှင် -
- (၁) ဆိုဆုံးမ၍ လွှတ်နိုင်သည်။

(၂) အသက် ၁၄ နှစ်ပြည့်ပြီး ဝင်ငွေရရှိသည့် ကလေးသူငယ်ဖြစ်လျှင် ငွေဒဏ်တပ်ရိုက်နိုင်သည်။ ဝင်ငွေ မရှိသော ကလေးသူငယ်ဖြစ်လျှင် မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူကို ငွေဒဏ်တပ်ရိုက်နိုင်သည်။

(ခ) ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုသည် ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ ကလေးသူငယ်သည် အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားခြင်း မရှိသေးလျှင် နောက်ထပ်ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို ဟန့်တားနိုင်ရန်ထိုကလေးသူငယ်ကို ၃နှစ်ထက် မပိုသောကာလအတွင်းခံဝန်ချုပ်ပါ စည်းကမ်းအတိုင်းကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ကျင့်ကြံစေရေးအတွက် မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ အား ခံဝန်ချုပ် ချုပ်ဆိုစေပြီး ပြန်လည်အပ်နှံနိုင်သည်။

(ဂ) ၃နှစ်ထက် မပိုသော ကာလအတွင်း ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူ၏ ကြီးကြပ် စီမံခြင်းကို ခံယူစေနိုင်သည်။

(ဃ) ကျူးလွန်သောပြစ်မှုသည် ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ၊ ကလေးသူငယ်သည် အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားနေသူဖြစ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြားခြင်း မရှိသေးသော်လည်း မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူမရှိသည့် ကလေးသူငယ် ဖြစ်လျှင် သော်လည်းကောင်း၊ မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူရှိသော်လည်း ကလေးသူငယ်အား ဆိုဆုံးမခြင်းနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်သော အခြေအနေမရှိလျှင်သော် လည်းကောင်း ထိုကလေးသူငယ်ကို အနည်းဆုံး ၂ နှစ်ဖြစ်စေ၊ အများဆုံး အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်သည့်နေ့အထိ ဖြစ်စေ သင်တန်းကျောင်း တစ်ခုခုသို့ ပို့အပ်နိုင်သည်။

၄၈။ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသည် -

(က) ကလေးသူငယ်အပေါ် ပုဒ်မ ၄၆ အရ ချမှတ်သော ထောင်ဒဏ် သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၄၇ အရ ချမှတ်သော အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်အပြင် ကလေးသူငယ်၏ ပြုလုပ်မှုကြောင့် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူတွင် ထိခိုက်နာကျင်မှု၊ ဆုံးရှုံးမှုနှင့် နစ်နာမှုများရှိလျှင် ကလေးသူငယ်၏ မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူအား ထိခိုက်နစ်နာမှုသို့ သင့်လျော်သော လျော်ကြေးပေးဆောင်စေရန်လည်း အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

(ခ) အောက်ပါအချက်များနှင့် ညီညွတ်လျှင် ပုဒ်မ ၄၇ ပုဒ်မခွဲ(ဂ) သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို အနည်းဆုံး ၁ နှစ်ပြည့်သည်အထိ လိုက်နာပြီးဖြစ်သော ကလေးသူငယ်အား သက်ဆိုင်ရာမိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူထံ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ခံဝန်ချုပ်မပါဘဲဖြစ်စေ ပြန်လည်အပ်နှံရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။ -

(၁) ကလေးသူငယ်၏ အကျင့်စာရိတ္တအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်မှု ရှိလာခြင်း၊

(၂) မိဘအုပ်ထိန်းသူရှိသော ကလေးသူငယ်ဖြစ်ခြင်း၊

(၃) မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကိုပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများ ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြစ်မှုမဟုတ်ခြင်း။

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါစီရင်ပိုင်ခွင့်ကို သက်ဆိုင်ရာ သင်တန်းကျောင်းအုပ်၊ ကလေးသူငယ် ၏ ကြီးကြပ်သူ သို့မဟုတ် မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ၏ လျှောက်ထားတင်ပြချက်အရ ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

၄၉။ (က) ကလေးသူငယ်တရားရုံးက ဤဥပဒေအရ ချမှတ်သော အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အယူခံ ဝင်ရောက်ခွင့် သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခွင့်ရှိစေရမည်။

(ခ) ကလေးသူငယ်တရားရုံးကဖြစ်စေ၊ အယူခံရုံး သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မှု တရားရုံးကဖြစ်စေ ကလေးသူငယ်အပေါ် ထောင်ဒဏ်အမိန့်ချမှတ်လျှင် စီရင်ချက် မိတ္တူတစ်စောင်ကို ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့ရမည်။

အခန်း (၁၁)

ကလေးသူငယ်များကို ဘေးအန္တရာယ်မှကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း

၅၀။ ရဲအရာရှိသည် -

- (က) ဘေးအန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာကျရောက်ရန် အကြောင်းရှိသော ကလေးသူငယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နိုင်ရန် အလို့ငှာ ထိုကလေးသူငယ်ကို သက်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသို့အမြန်ဆုံးတင်ပို့ရမည်။
- (ခ) ကလေးသူငယ်အား ပုဒ်မခွဲ (က)အရ တင်ပို့ခြင်းမပြုနိုင်မီ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေး စခန်း သို့မဟုတ် အခြားသင့်လျော်သည့် နေရာသို့ ပို့အပ်ထားနိုင်သည်။

၅၁။ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသည် -

- (က) သတင်းပေးချက်အရဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင် သိရှိချက်အရဖြစ်စေ ကလေးသူငယ် တစ်ဦးသည် ဘေးအန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာ ကျရောက်နေသည်ဟုသော် လည်းကောင်း၊ ချက်ချင်းအရေးမယူလျှင် ယင်းသို့ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ရန် အကြောင်းရှိသည်ဟုသော်လည်းကောင်း ယုံကြည်လျှင် ထိုကလေး သူငယ်ကို ရှာဖွေ၍ မိမိရှေ့သို့ တင်ပို့ရန်နှင့် ယင်းသို့မတင်ပို့နိုင်မီ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း သို့ ပို့အပ်ထားရန် ရဲအရာရှိအား ဆင့်ဆိုနိုင်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၅၀ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ တင်ပို့လာသော ကလေးသူငယ်ကို အောက်ပါနည်းလမ်းတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးရမည် -
 - (၁) ကလေးသူငယ်ကို လက်ခံထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားရန် သဘောတူသော မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံ ပို့အပ်ခြင်း၊
 - (၂) ကလေးသူငယ်အား ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းချိန်အထိ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားရန် ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းသို့ ပို့အပ်ခြင်း၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်ကို ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော ကိစ္စတစ်ခုခုအတွက် သွေးဆောင် ခေါ်ယူကြောင်း သို့မဟုတ် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်၍ ချုပ်နှောင်ထားကြောင်း ခိုင်လုံသော သတင်းရရှိလျှင် ကလေးသူငယ်၏ လွတ်လပ်ခွင့်ပြန်လည်ရရှိရေး သို့မဟုတ် မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူထံ အမြန်ဆုံးအပ်နှံရေးတို့အတွက် လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ပေးရန် သက်ဆိုင်ရာရဲအရာရှိအား ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

အခန်း (၁၂)

ကလေးသူငယ်နှင့် လူငယ်များကို အကျဉ်းထောင်၌ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း

၅၂။ အကျဉ်းထောင် တာဝန်ခံအရာရှိသည် ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသော ကလေးသူငယ် သို့မဟုတ် လူငယ်အား -

- (က) အသက် ၁၈နှစ်ပြည့်သည်အထိ လူကြီးအကျဉ်းသားများနှင့်အတူ ရောနှော၍ ထားရှိခြင်း မပြုရ၊
- (ခ) လူကြီးအကျဉ်းသားများ ကူးလူးဆက်ဆံခြင်း မပြုနိုင်သော သီးခြားအဆောင် သို့မဟုတ် အခန်း၌ထားရှိရမည်၊
- (ဂ) တည်ဆဲစည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာမိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူ၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟများနှင့် တွေ့ဆုံခွင့်၊ အစားအသောက်နှင့် သတ်မှတ်ထားသော ပစ္စည်းများ ပို့ခွင့်ပြုရမည်၊
- (ဃ) အလုပ်ကြမ်းခိုင်းစေခြင်း မပြုရ၊
- (င) ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခြင်းကို ပုံမှန်ပြုလုပ်ပေးရမည်၊
- (စ) အကျင့်စာရိတ္တ ပြုပြင်ရေးဆိုင်ရာနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပညာရပ် များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရမည်၊
- (ဆ) တည်ဆဲစည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများနှင့်အညီ လျော့ရက်ခံစားခွင့်ပြုရမည်။

၅၃။ အကျဉ်းထောင်တာဝန်ခံအရာရှိသည် -

- (က) အမျိုးသမီးအကျဉ်းသားတစ်ဦး၏ ကလေးသူငယ်အားပြင်ပ၌ ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မည့်သူမရှိလျှင် ဖြစ်စေ၊ မိခင်ဖြစ်သူက ဆန္ဒရှိလျှင်ဖြစ်စေ အသက် ၄နှစ်ပြည့်သည်အထိ မိခင်နှင့်အတူ အကျဉ်းထောင်၌ နေထိုင်ခွင့်ပြုရမည်၊
- (ခ) မိခင်ဖြစ်သူက ဆန္ဒရှိလျှင် ပုဒ်မခွဲ (က)ပါ ကလေးသူငယ်အား အသက် ၆ နှစ် ပြည့်သည်အထိ မိခင်နှင့်အတူ အကျဉ်းထောင်၌ ဆက်လက်နေထိုင် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ဂ) မိခင်နှင့်အတူ အကျဉ်းထောင်၌နေထိုင်သော ကလေးသူငယ်၏ စားဝတ်နေရေးနှင့် ကျန်းမာရေးတို့ကို တာဝန်ယူရမည်။

(ဃ) အမျိုးသမီး အကျဉ်းသားတစ်ဦး အကျဉ်းထောင်၍ ကွယ်လွန်သည့်အခါ အတူနေကလေးသူငယ်တစ်ဦးဦး ကျန်ရစ်ခဲ့ပါက သို့မဟုတ် အကျဉ်းသား အမျိုးသမီးနှင့် အတူနေထိုင်သော ကလေးသူငယ် အသက် ၆ နှစ်ပြည့်ပါက ယင်းကလေးသူငယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်ပေးနိုင်ရန် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမြန်ဆုံး အကြောင်းကြားရမည်။

၅၄။ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ပုဒ်မ ၅၃ ပုဒ်မခွဲ (ဃ)ပါ ကလေးသူငယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မည့် ဆွေမျိုးသားချင်းများထံ အပ်နှံစေနိုင်သည် သို့မဟုတ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မည့် ဆွေမျိုးသားချင်းများမရှိလျှင် သင့်လျော်သော သင်တန်းကျောင်းသို့ဖြစ်စေ၊ စောင့်ရှောက်သူထံဖြစ်စေ အပ်နှံစေနိုင်သည်။

အခန်း (၁၃)

သင်တန်းကျောင်း၊ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း၊ ဂေဟာ၊

ကလေးပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးဌာန

၅၅။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါတို့ကို တည်ထောင် ထားရှိရမည် -

(က) ဤဥပဒေအရ ပို့အပ်သည့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ကလေးသူငယ် သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်သော ကလေးသူငယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထား နိုင်ရန် လိုအပ်သော သင်တန်းကျောင်းများ၊

(ခ) ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲခံရသော ကလေးသူငယ်ကို အမှုစစ်ဆေးဆဲ ကာလအတွင်း ယာယီထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားနိုင်ရန် လိုအပ်သော ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းများ။

၅၆။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သော ကလေးသူငယ်ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းက တည်ထောင်ထားသော -

(က) ဂေဟာသည် ဤဥပဒေအရ ပို့အပ်သည့် ကလေးသူငယ်များကို ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ထားရေးအတွက် သင့်လျော်သည်ဟု ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ယုံကြည်လျှင် အဆိုပါဂေဟာကို ဤဥပဒေအလို့ငှာ သင်တန်းကျောင်းဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ဂေဟာသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲခံရသော ကလေးသူငယ်ကို သင့်လျော်သည်ဟု ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ယုံကြည်လျှင် အဆိုပါဂေဟာကို ဤဥပဒေအလို့ငှာ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း ဖြစ်သည်ဟု အသိအမှတ် ပြုနိုင်သည်။

၅၇။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အသက်၅နှစ် မပြည့်သေးသော ကလေးသူငယ်များကို ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော ကလေးပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးဌာနများကို နယ်မြေဒေသအလိုက် တည်ထောင်ထားရှိနိုင်သည်။

၅၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အောက်ပါလုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်သည် -

(က) ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစနစ်ဖြင့် တည်ထောင်ထားသော နေ့ကလေးထိန်းကျောင်းများ၊ မူလတန်းကြိုကျောင်းများကို လိုအပ်သလိုကြီးကြပ်ခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုအကူအညီပေးခြင်း၊ အထောက်အပံ့ပေးခြင်း၊

- (ခ) စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းက တည်ထောင်ထားသော ဂေဟာများကို လိုအပ်သလိုကြီးကြပ်ခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုအကူအညီပေးခြင်း၊ အထောက်အပံ့ပေးခြင်း၊
- (ဂ) အခကြေးငွေယူ၍ တည်ထောင်ထားသော ပုဂ္ဂလိက နေ့ကလေးထိန်းကျောင်းများ၊ မူလတန်းကြိုကျောင်းများကို လိုအပ်သလို ကြီးကြပ်ခြင်း၊ စစ်ဆေးခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှု အကူအညီပေးခြင်း၊
- (ဃ) ဤဥပဒေအရ တည်ထောင်ထားသော သို့မဟုတ် အသိအမှတ်ပြုထားသော သင်တန်းကျောင်းများနှင့် ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းများကို စစ်ဆေးခြင်း၊ သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ကော်မတီတစ်ရပ်ရပ်အား စစ်ဆေးစေခြင်း။

အခန်း (၁၄)

ဝန်ကြီး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၅၉။ ဝန်ကြီးသည် -

- (က) သင်တန်းကြောင်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံ ဤဥပဒေအရ ပို့အပ်ထားသော ကလေးသူငယ်ကို စည်းကမ်းချက်ထား၍ဖြစ်စေ၊ မထားဘဲဖြစ်စေ လွှတ်ရန် မည်သည့်အခါမဆို အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်၊
- (ခ) ကလေးသူငယ်အတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည်ဟုယုံကြည်လျှင် ထောင်ဒဏ် ကျခံနေရသည့် ကလေးသူငယ်ကို အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်သည့်နေ့အထိ သင်တန်းကျောင်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံရွှေ့ပြောင်းထားရန် အမိန့်ချမှတ် နိုင်သည်၊

- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ ရွှေ့ပြောင်းထားသည့် ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်ခြင်းပြုသော ကလေးသူငယ်၏ ကျန်ရှိနေသေးသော ထောင်ဒဏ်ကာလကို ပြန်လည်အကျိုး မသက်ရောက်စေရဟု အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။
- (ဃ) ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ ရွှေ့ပြောင်းထားသည့် ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်ခြင်းမပြုသော ကလေးသူငယ်၏ ကျန်ရှိနေသေးသော ထောင်ဒဏ်ကာလကို ပြန်လည်အကျိုး သက်ရောက်စေနိုင်သည်။ ထိုသို့ပြန်လည်အကျိုးသက်ရောက်စေလျှင် သင်တန်း ကျောင်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံတွင် ကလေးသူငယ်နေထိုင်ခဲ့သည့် ကာလကို ပြစ်ဒဏ်ကျခံပြီးကာလအဖြစ် ထည့်သွင်းရေတွက်ရမည်။

၆၀။ ဝန်ကြီးသည် -

- (က) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ရုံးဖွင့်လှစ်ထားခြင်း မရှိသေးသောနယ်မြေဒေသများတွင် ဤဥပဒေအရ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်နိုင်ရန် အစိုးရဝန်ထမ်းမဟုတ်သည့် သင့်လျော်သော နိုင်ငံသားကို ဖြစ်စေ လူမှုဝန်ထမ်း အရာရှိအဖြစ် တာဝန်ပေးနိုင်သည်။
- (ခ) အစိုးရဝန်ထမ်းကို လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းရမည်။

အခန်း (၁၅)

ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူ

၆၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းကိုဖြစ်စေ၊ အစိုးရ ဝန်ထမ်းမဟုတ်သည့် သင့်လျော်သော နိုင်ငံသားကိုဖြစ်စေ ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူအဖြစ် တာဝန်ပေးနိုင်သည်။

၆၂။ ကလေးသူငယ်ကြီးကြပ်သူ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ကလေးသူငယ်တရားရုံးက ကလေးသူငယ်နှင့်ပတ်သက်၍ တာဝန်ပေးအပ်ပါက လိုအပ်သော စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပြီး အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခြင်း၊
- (ခ) မိမိ၏ ကြီးကြပ်စီမံခြင်းကို ခံယူရန် အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသော ကလေးသူငယ်အား သတ်မှတ်ထားသည့်နည်းလမ်းများနှင့်အညီ ကြီးကြပ်စီမံခြင်း၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်တစ်ဦးအား ဤဥပဒေအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်နေကြောင်းတွေ့ရှိရပါက သက်ဆိုင်ရာ လူမှုဝန်ထမ်းအရာရှိထံတင်ပြခြင်း၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်တစ်ဦးဦး ဘေးအန္တရာယ် တစ်စုံတစ်ရာ ကျရောက်ရန် အကြောင်းရှိကြောင်း သို့မဟုတ် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်နေကြောင်း သိရှိရလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ရဲအရာရှိသို့ဖြစ်စေ၊ ကလေးသူငယ်တရားရုံးသို့ဖြစ်စေ သတင်းပေးပို့ခြင်း၊
- (င) သင်တန်းကျောင်း၊ ဂေဟာ၊ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံမှ ထွက်ပြေးနေသည့် ကလေးသူငယ်ကိုတွေ့ရှိလျှင် ဝရမ်းမပါဘဲ ဖမ်းဆီး၍ သက်ဆိုင်ရာရဲအရာရှိသို့ အပ်နှံခြင်း၊
- (စ) ကလေးသူငယ်များ၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မိဘ၊ အုပ်ထိန်းသူများ၊ ရပ်ရွာလူကြီးများ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ခြင်း၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဆ) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက ပေးအပ်သော ကလေးသူငယ်နှင့် ပတ်သက်သည့် တာဝန်များထမ်းဆောင်ခြင်း။

အခန်း (၁၆)

**စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းက
တည်ထောင်သော ဂေဟာများ**

- ၆၃။ (က) စေတနာ့ဝန်ထမ်းပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းသည် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်သောကလေးသူငယ်များကို မိမိအစီအစဉ်ဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် ဂေဟာများ တည်ထောင်နိုင်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က)အရ တည်ထောင်သည့် ဂေဟာကို လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနတွင် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- (ဂ) မှတ်ပုံတင်ခွင့် ရရှိပြီးသော ဂေဟာသည် -
 - (၁) ကလေးသူငယ်များ၏ အကျိုးစီးပွားသက်သက်ကိုသာ ဆောင်ရွက်ရမည်။
 - (၂) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ ကြီးကြပ်မှု၊ စစ်ဆေးမှုနှင့် လမ်းညွှန်မှုတို့ကို ခံယူရမည်။
 - (၃) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ အထောက်အပံ့နှင့် ကျွမ်းကျင်မှု အကူအညီကို ရယူနိုင်သည်။

၆၄။ ပုဒ်မ ၆၃ အရ တည်ထောင်သည့် ဂေဟာကို ပုဒ်မ ၅၆ ပုဒ်မခွဲ (က)အရ သင်တန်းကျောင်း အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၅၆ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းအဖြစ် လည်းကောင်း လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက အသိအမှတ်ပြုပါက ထိုဂေဟာသည် ဤဥပဒေအရ ပို့အပ်သည့် ကလေးသူငယ်များကိုလည်း လက်ခံထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးရမည်။

အခန်း (၁၇)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၆၅။ မည်သူမဆို အောက်ပါပြုလုပ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူအား ထောင်ဒဏ် ၆ လအထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် ၁၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) ကလေးသူငယ်အား အသက်ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော သို့မဟုတ် ရောဂါဝေဒနာ စွဲကပ်စေနိုင်သော သို့မဟုတ် အကျင့်စာရိတ္တပျက်ပြားစေနိုင်သော အလုပ်ကိုခိုင်းစေခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ခ) အရက်ကို သီးသန့်ရောင်းချသော နေရာသို့ ကလေးသူငယ်အား ခေါ်ဆောင်သွားခြင်း သို့မဟုတ် ဝင်ရောက်ခွင့်ပေးခြင်း၊ ကလေးသူငယ်အား အရက်ဝယ်ခိုင်းခြင်း၊ အရက်ရောင်းချခြင်း၊ အရက်သောက်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း၊ အရက်ရောင်းဝယ်သည့် လုပ်ငန်းတွင် အလုပ်ခိုင်းစေခြင်း သို့မဟုတ် အလုပ်လုပ်ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ဂ) ကလေးသူငယ်အား လောင်းကစားရန် တိုက်တွန်းခြင်း၊ သွေးဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် အားပေးကူညီခြင်း၊
- (ဃ) ကလေးသူငယ်ထံမှ ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ရာကိုအပေါင်ခံခြင်း၊ ကလေးသူငယ် ပစ္စည်းပေါင်သည်ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့်အားပေးကူညီခြင်း၊
- (င) ကောင်းသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဈေးရောင်းသူ ကလေးသူငယ်ထံမှ ပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်းမှတစ်ပါး ကလေးသူငယ်ရောင်းချသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ဝယ်ယူခြင်း၊
- (စ) ကလေးသူငယ်တစ်ဦးအား သင်တန်းကျောင်း၊ ဂေဟာ၊ ယာယီစောင့်ရှောက်ရေး စခန်း သို့မဟုတ် စောင့်ရှောက်သူထံမှ ထွက်ပြေးရန် သွေးဆောင်ဖြားယောင်းခြင်း၊

ထွက်ပြေးရာတွင် အားပေးကူညီခြင်း၊ ထွက်ပြေးလာသည်ကို သိလျက်နှင့် လက်သင့်ခံခြင်း ဝှက်ထားခြင်း သို့မဟုတ် မူလနေရာသို့ ပြန်မသွားစေရန် တားမြစ်ခြင်း။

၆၆။ မည်သူမဆို အောက်ပါပြုလုပ်မှု တစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ထောင်ဒဏ် ၂ နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ် ကျပ် ၁၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်ရမည် -

- (က) မိမိအုပ်ထိန်းမှုအောက်ရှိ အသက် ၁၆နှစ် မပြည့်သေးသော မိန်းကလေးသည် ပြည့်တန်ဆာအဖြစ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေသည်ကို သိလျက်နှင့် တမင်လျစ်လျူရှုထားခြင်း၊
- (ခ) မိမိအုပ်ထိန်းမှုအောက်ရှိ ကလေးသူငယ်အား ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေသူနှင့်အတူနေထိုင်စေရန် သို့မဟုတ် ပေါင်းသင်း သွားလာစေရန် ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ဂ) မိမိကိုယ်ကျိုးစီးပွားအတွက် ကလေးသူငယ်အား တောင်းရမ်းခိုင်းခြင်း၊ မိမိအုပ်ထိန်းမှုအောက်ရှိ ကလေးသူငယ် တောင်းရမ်းစားသောက်နေသည်ကို တားမြစ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်း၊ မိမိကတောင်းရမ်းစားသောက်ရာတွင် ကလေးသူငယ် ကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် အသုံးပြုခြင်း၊
- (ဃ) မိဘ၊ ဆရာ သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းခွင့်ရှိသူက လိမ္မာစေရန် ဆုံးမခြင်းမျိုးမှတစ်ပါး ကလေးသူငယ်အား တမင်နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းခြင်း၊
- (င) ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း စွပ်စွဲခံရသော ကလေးသူငယ် သို့မဟုတ် မှုခင်း တစ်ရပ်ရပ်တွင် သက်သေအဖြစ် ပါဝင်သော ကလေးသူငယ်သည် မည်သူမည်ဝါ ဖြစ်ကြောင်းသိသာထင်ရှားစေနိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာ ကလေးသူငယ်တရားရုံး၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ရေဒီယို၊ ရုပ်ရှင်၊ ရုပ်မြင်သံကြား၊ သတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂျာနယ် သို့မဟုတ် စာစောင်တွင်

ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း၊ ကြေညာခြင်း၊ ကလေးသူငယ်၏ ဓာတ်ပုံကို ဖော်ပြခြင်း၊
အသုံးပြုခြင်း၊

(စ) ကလေးသူငယ်အား ညစ်ညမ်းသော ရုပ်ရှင်၊ ဗီဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား သို့မဟုတ်
ဓာတ်ပုံရိုက်ကူးခြင်း။

အခန်း (၁၈)

ပြစ်မှုကျူးလွန်သောလူငယ်

၆၇။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်အချိန်တွင် အသက် ၁၆ နှစ်ပြည့်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း အသက် ၁၈ နှစ်
မပြည့်သေးသော လူငယ်အား ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုတင်ပို့ရာတွင် ယင်းပြစ်မှုကို
စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တရားရုံးသို့ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ရမည်။ ယင်းသို့တရားစွဲဆို တင်ပို့ရာတွင်
လူငယ်၏ အသက်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အထောက်အထား ပူးတွဲပါရှိစေရမည်။

၆၈။ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသည် လူငယ်အား စွဲဆိုသည့်ပြစ်မှုကို စတင်စစ်ဆေးခြင်းမပြုမီ
အမှုတွဲပါမွေးစာရင်း၊ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြား၊ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်၊
ကျောင်းဝင်မှတ်ပုံတင်စာရင်းကောက်နုတ်ချက် မိတ္တူမှန်၊ ဆရာဝန်၏ဆေးစာ သို့မဟုတ် အခြား
ခိုင်လုံသော အထောက်အထားများအရ လူငယ်ဖြစ် မဖြစ်ဆုံးဖြတ်၍ မှတ်တမ်းတင် ထားရမည်။

၆၉။ စီရင်ချက်ချမှတ်သည့် နေ့တွင် လူငယ်၏ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်သွားစေကာမူ တရားရုံးသည်
ထိုသူအား လူငယ်ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ မှတ်ယူကာ အမိန့်ချမှတ်ရမည်။

၇၀။ တရားရုံးသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားသော လူငယ်အပေါ် အမိန့်ချမှတ်ခြင်း
မပြုမီ အောက်ပါတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည် -

- (က) လူငယ်၏အသက်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တ
- (ခ) လူငယ်နေထိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေ၊
- (ဂ) လူငယ်၏ ကိုယ် စိတ်အခြေအနေ၊

(ဃ) ပြစ်မှုကျူးလွန်ရသည့် အကြောင်းအရင်း။

၇၁။ တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်တွင် မည်သို့ပင် ပါရှိစေကာမူ -

(က) လူငယ်ကို သေဒဏ် သို့မဟုတ် တစ်သက်တစ်ကျွန်းဒဏ်ချမှတ်ခြင်း မပြုရ၊

(ခ) လူငယ်အား ထောင်ဒဏ်ချမှတ်လျှင် အများဆုံးထောင်ဒဏ်ကာလသည် ၁၀ နှစ် ထက် မပိုစေရ။

အခန်း (၁၉)

အထွေထွေ

၇၂။ ဤဥပဒေတွင် သီးခြားပြဋ္ဌာန်းချက် မပါရှိလျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၇၃။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေအရ -

(က) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက တည်ထောင်ထားသော သင်တန်းကျောင်းများသည် ဤဥပဒေအရ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက တည်ထောင်ထားသော သင်တန်းကျောင်း များ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်၊

(ခ) လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက သင်တန်းကျောင်း သို့မဟုတ် ရမန်ဂေဟာအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားသော ဂေဟာများသည် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနက သတ်မှတ် သည့်ကာလအတွင်း သတ်မှတ်သည့်နည်းလမ်းများနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် လျှောက်ထားရမည်၊

(ဂ) ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်သရွေ့ ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

၇၄။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီ၊ တရားရုံးချုပ်၊ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန၊ အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများသည် လိုအပ်သောအမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

၇၅။ အောက်ပါဥပဒေများကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည် -

(က) The Young Offenders Acts, 1930

(ခ) ၁၉၅၅ခုနှစ်၊ ကလေးသူငယ်များ အက်ဥပဒေ။